Speak Mandarin Campaign (Mandarin Konuşun Kampanyası)

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

7 Eylül 1979'daki başlangıç

Kampanya doğrudan Goh Raporu'nun ardından geldi. Lee Kuan Yew'in teşhisi pratikti. Evde lehçe konuşan, okulda ise İngilizce ve Mandarin Çincesi öğrenen çocuklar üç dil taşıyordu ve bu yükü yalnızca en iyiler kaldırabiliyordu. Lee'ye göre yirmi yıllık iki dilli eğitimin ardından iki dil artı bir lehçeyle başa çıkabilen çocuk sayısı azdı, "kesinlikle junior college'lara girebilen yüzde 12'den pek fazla değil". Nüfusun dörtte biri Çinli olmadığı için topluluklar arasındaki ortak dil İngilizce olacaktı. Lee, Çinliler lehçelerini korursa İngilizcenin farklı lehçe gruplarından Çinliler arasında da ortak dil hâline geleceği ve Mandarin Çincesinin işlevsiz kalacağı uyarısında bulundu.[1]

Konuşma, hükümetin bu amaçla topladığı verilere dayanıyordu. Mart 1979'da 116 otobüs seferinde yapılan bir anket, Çinli yolcuların Çinli biletçilere hitap ederken vakaların yüzde 88,2'sinde bir lehçe, yüzde 75'inde yalnızca Hokkien dilini ve yalnızca yüzde 3,7'sinde Mandarin Çincesini kullandığını ortaya koydu. Nisan 1979'da dokuz pazar yeri ve yemek merkezinde 295 seyyar yemek satıcısıyla (hawker) yapılan bir anket ise satıcıların yüzde 89,4'ünün müşterilerine bir lehçeyle, yüzde

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

1,2'sinin Mandarin Çincesiyle yanıt verdiğini gösterdi.[2] Aynı tablolar Malay ve Hintli yolcuların Çinli biletçilerle çoğunlukla Malayca konuştuğunu da gösteriyordu. 1979'da topluluklar arasındaki sokak dili hâlâ Pazar Malaycasıydı (Bazaar Malay).

Başlangıçta iki hedef belirlendi. Beş yıl içinde Çinli öğrenciler daha az lehçe ve daha çok Mandarin Çincesi kullanmalıydı. On yıl içinde ise Mandarin Çincesi, Çinli topluluğun gündelik konuşma dili olarak lehçelerin yerini almalıydı. O dönem Kültür Bakanlığı'nda Parlamento Sekreteri olan Ow Chin Hock başkanlığında Mandarin Çincesinin Kullanımını Teşvik Komitesi kuruldu. Komitenin adı 1998'de Promote Mandarin Council olarak değiştirildi.[3] Kurum bugün Singapore Mandarin Council (Singapur Mandarin Konseyi) adıyla faaliyet gösteriyor ve kampanyayı Singapur'un en uzun süreli toplumsal kampanyası olarak tanımlıyor.[4]

İdari destek: yayıncılık, gişeler ve adlar

Lee Kuan Yew konuşmasında, ebeveynler çocukları için Mandarin Çincesini istediklerini gösterdikten sonra hükümetin idari önlemler alacağını açıkladı. Hastane gişelerindekiler de dahil olmak üzere kamu görevlilerine, altmış yaşın üzerindekiler dışında herkesle Mandarin Çincesi konuşmaları talimatı verilecekti. Taksi şoförleri, otobüs biletçileri ve seyyar satıcılardan ise sözlü bir Mandarin Çincesi sınavını geçmeleri veya kurslara katılmaları istenebilecekti. Gündelik hayatı en çok değiştiren önlem, lehçelerin yayıncılıktan çekilmesi oldu. Televizyondaki lehçe reklamlar Temmuz 1978'den itibaren aşamalı olarak kaldırıldı. Lehçe programlar televizyondan 1981'de, radyodan 1 Ocak 1983'te kalktı.[5]

Singapurluların Kantonca izlediği popüler Hong Kong dizileri Ekim 1979 sonundan itibaren Mandarin Çincesiyle seslendirildi. Hükümet 1985'te Malezya kanalı TV3'ün izlenmesini caydırdı ve toplu konut bloklarının antenlerini bu kanalı alacak şekilde uyarlamayı reddetti. 1 Ocak 1981'den itibaren okullar Çinli öğrencilere adlarının Hanyu Pinyin biçimiyle hitap etti. Şirketler de tescil sırasında Pinyin adlar kullanmaya teşvik edildi.[6] Etkisi kimlik kartlarında hâlâ görülüyor: Yaşlı kuşak Tan, Lim veya Ng gibi lehçe Latinizasyonlarını taşırken pek çok genç Singapurlunun Pinyin biçiminde adları var.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Batı Avrupa'da pek az hükümet bu türden önlemlere girişirdi. Yine de önlemler sınırlı bir dirençle kabul gördü. Bunun nedeni, hükümetin önlemleri çocuklar için bir rahatlama olarak sunması ve tarif ettiği alternatifin, yani ortak bir Çince dili olmaksızın İngilizce ve lehçe konuşan bir Çinli topluluğun, pek çok ebeveyne bir kayıp gibi görünmesiydi. Singapur'un yayıncılık dilini düzenlemeye hazır olması, C. Kısım'ın ilk yılların ekonomik stratejisinde izini sürdüğü idari tasarıma duyulan aynı güveni yansıtıyor.

Aşamalar, hedef kitleler ve sloganlar

Kampanya belirgin aşamalardan geçti. 1979'dan 1981'e kadar Çinli topluluğun geneline seslendi. 1982'den itibaren Mandarin Çincesinin belirli ortamlarda kullanımını teşvik etti: 1982'de tema işyeriydi, 1983'te ise seyyar satıcı merkezleri (hawker centre) ve pazar yerleri. 1983 ile 1987 arasında bir telefon hizmeti Mandarin Çincesi dersleri sundu ve yoğun saatlerde ortalama 40.000 civarında arama aldı.[7]

Dönüm noktası, kampanyanın temel sorununun artık lehçeler olmadığını fark ettiği 1990'larda geldi. Giderek daha fazla Çinli Singapurlu İngilizceyi başlıca dili olarak kullanıyordu. Kampanya 1991'den itibaren İngilizce eğitim almış Çinlilere, 1994'ten itibaren ise İngilizce eğitim almış Çinlilere ve iş dünyası profesyonellerine seslendi. Çin'in bir iş ortağı olarak yükseldiği bir dönemde Mandarin Çincesini ekonomik açıdan değerli bir dil olarak sundu.[8] Sloganlar bu değişimin izini sürüyor: 1979'da "Speak More Mandarin, Speak Less Dialects" (Daha çok Mandarin, daha az lehçe konuşun), 1983'te "Mandarin In, Dialects Out" (Mandarin içeri, lehçeler dışarı), 2000'de "Speak Mandarin? No Problem!" (Mandarin konuşmak mı? Sorun değil!) ve 2019'dan bu yana "Speak Mandarin? Yes, I Can." (Mandarin konuşmak mı? Evet, konuşabilirim.). İlk iki dilli slogan olan "Huayu Cool" 2004'te ortaya çıktı ve başlı başına İngilizce konuşan gençlere yapılmış bir tavizdi.[9]

Kampanyanın bugünkü amacı savunma niteliğinde. Düzenleyicileri, İngilizcenin pek çok Çinli evde baskın dil hâline geldiğini ve Mandarin Çincesini yalnızca kampanya yoluyla teşvik etmenin "yeterli olmadığını" kabul ediyor.[10] Vurgu, lehçelerin yerine

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Mandarin Çincesini geçirmekten Mandarin Çincesinin gündelik kullanımda tutulmasına, Çinli Singapurluların kültürüne ve Singapur Mandarin Çincesinin kendine özgü söz varlığına kaydı.

Ölçülebilir sonuçlar

İlk on yıl, pek az dil kampanyasının ulaşabildiği bir sonuç verdi. Primary One'a (ilkokul birinci sınıf) başlayan Çinli öğrenciler arasında evde ağırlıklı olarak Mandarin Çincesi konuşanların payı 1980'de yüzde 26 iken 1989'da yüzde 69'a yükseldi. Ağırlıklı olarak lehçe konuşulan evlerden gelenlerin payı ise yüzde 64'ten yüzde 7'ye düştü.[11] Çinli yerleşik nüfusun tamamında evde başlıca dil olarak bir lehçe kullananların oranı 1957'de yüzde 97 iken 1980'de yüzde 76,2'ye, 2010'da ise yüzde 19,2'ye geriledi.[12]

Uzun dönemli veriler kampanyanın iki kez başarılı olduğunu gösteriyor. İkinci başarı, kurucularının amaçlamadığı bir yönde gerçekleşti. Mandarin Çincesi lehçelerin yerini aldı. Ardından İngilizce Mandarin Çincesini geride bıraktı. Beş yaş ve üzeri Çinli sakinler arasında evde en sık konuşulan dil 2010'da yüzde 47,7, 2020'de yüzde 40,2 oranında Mandarin Çincesiydi. İngilizce ise yüzde 32,6'dan yüzde 47,6'ya yükseldi. Kuşaklar arasındaki ayrım keskin. 2020'de altmış yaş ve üzeri Çinli sakinlerin yüzde 31,6'sının evdeki başlıca dili bir lehçeydi. Beş ile otuz dört yaş arasındakilerde bu oran yüzde 1,4'tü.[13]

Yaygın bir yanılgı

Çinli Singapurluların çoğunun evde Mandarin Çincesi konuştuğu ve bu nedenle Singapurlu Çinli bir danışmanın Mandarin Çincesiyle akıcı biçimde çalışmasının beklenebileceği sıklıkla varsayılır. 2020 nüfus sayımı, Çinli sakinlerin evde en sık konuştuğu dilin İngilizce olduğunu gösteriyor: yüzde 47,6 İngilizceye karşılık yüzde 40,2 Mandarin Çincesi. İngilizce konuşulan hanelerin çoğu evde ikinci dil olarak hâlâ Mandarin Çincesini kullanıyor. Bu da Mandarin Çincesinin geniş ölçüde anlaşıldığı anlamına geliyor. Yazılı Çincede ve finans, hukuk ve vergi alanlarının teknik söz varlığında akıcılık ise ayrı bir konudur. Bir kurum buna güvenmeden önce bu akıcılığı sınamalıdır.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Notlar

1. Lee Kuan Yew, 7 Eylül 1979 tarihli konuşma, a.g.e., s. 1; Lee Kuan Yew, 7 Eylül 1979 tarihli konuşma, a.g.e., s. 1: “Because Singapore is 25% non-Chinese, English will be the common language between different ethnic Singaporeans. And if we continue to use dialects, then English will tend to become the common language between Chinese of different dialect groups.”. ↩
2. Lee Kuan Yew, 7 Eylül 1979 tarihli konuşma, a.g.e., ek tablolar: Singapore Bus Service’in Mart 1979’da 116 otobüs seferinde yaptığı anket (Çinli yolculardan Çinli biletçilere: lehçeler %88,2, Hokkien %75,0, Mandarin Çincesi %3,7); Çevre Bakanlığı’nın Nisan 1979’da dokuz pazar yeri ve yemek merkezinde 295 seyyar satıcıyı kapsayan anketi (satıcılardan müşterilere: lehçeler %89,4, Mandarin Çincesi %1,2). ↩
3. Culturepaedia, “The Speak Mandarin Campaign” (erişim tarihi: Kasım 2026): başlangıçta belirlenen uzun vadeli hedefler, yani beş yıl içinde öğrenciler arasında daha az lehçe ve daha çok Mandarin Çincesi, on yıl içinde ise Mandarin Çincesinin gündelik konuşma dili olarak lehçelerin yerini alması; Culturepaedia, “The Speak Mandarin Campaign”, a.g.e.: ilk başkan Ow Chin Hock’tu; komitenin adı 1998’de Promote Mandarin Council olarak değiştirildi. ↩
4. Singapore Mandarin Council, Speak Mandarin Campaign internet sitesi, mandarin.languagecouncils.sg (erişim tarihi: Kasım 2026): kampanya Singapur’un en uzun soluklu toplumsal kampanyası olarak tanımlanıyor; sitenin telif hakkı Singapore Mandarin Council’a ait. ↩
5. Lee Kuan Yew, 7 Eylül 1979 tarihli konuşma, a.g.e., s. 2: kamu görevlilerine “will be instructed to speak Mandarin except to the old, those over sixty”; taksi şoförleri, otobüs biletçileri ve seyyar satıcılar “can and will be required to pass an oral Mandarin test, or to attend Mandarin classes”; Culturepaedia, “The Speak Mandarin Campaign”, a.g.e.: televizyondaki lehçe reklamlar Temmuz 1978’den itibaren aşamalı olarak kaldırıldı; 1981’de lehçe televizyon

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

programlarına tam yasak getirildi; radyo 1 Ocak 1983'te lehçe program yayınını durdurdu. ↩

6. Wikipedia, "Speak Mandarin Campaign" (erişim tarihi: Kasım 2026): hükümet 1985'te Malezya kanalı TV3'ün izlenmesini caydırdı ve HDB antenlerini bu kanalı alacak şekilde yükseltmeyi reddetti; Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: Mandarin Çincesiyle seslendirilen ilk Hong Kong dizisi Ekim 1979 sonunda yayına girdi; Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: 1 Ocak 1981'den itibaren Eğitim Bakanlığı okulları Çin kökenli öğrencilerin adlarının Hanyu Pinyin biçimlerini kullanmaya başladı; şirketler tescil sırasında Hanyu Pinyin adlar kullanmaya teşvik edildi. ↩

7. Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: 1. aşama (1979–1981) Çinli topluluğun genelini hedefledi; 2. aşama 1982'den itibaren; 1982'de işyerinde, 1983'te seyyar satıcı merkezlerinde ve pazar yerlerinde Mandarin Çincesine odaklanıldı; Wikipedia, "Speak Mandarin Campaign" (erişim tarihi: Kasım 2026): "Dial for Mandarin Lessons" hizmeti 1983'ten 1987'ye kadar sürdü ve yoğun saatlerdeki aramalar ortalama 40.000 civarındaydı. ↩

8. Wikipedia, "Speak Mandarin Campaign" (erişim tarihi: Kasım 2026): 1991 (İngilizce eğitim almış Çinli Singapurlular) ve 1994 (İngilizce eğitim almış Çinliler ve iş dünyası profesyonelleri) hedef kitleleri; kampanya, Çin'in iş dünyasında yükselişiyle Mandarin Çincesini "economically valuable" bir dil olarak sundu; Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e., dönüm noktası olarak 1994 hakkında. ↩

9. Wikipedia, "Speak Mandarin Campaign" (erişim tarihi: Kasım 2026), 1979, 1983 ve 2000 yıllarının slogan listesi; Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: 2019'dan bu yana slogan "Speak Mandarin? Yes, I Can."; Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: kampanya 2004'te ilk iki dilli sloganı "Huayu Cool"u başlattı. ↩

10. Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: İngilizce pek çok Çinli evde baskın dil hâline geldi, bu nedenle Mandarin Çincesini yalnızca kampanya yoluyla teşvik etmek "not enough"; son dönemde gündelik

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

kullanıma, Singapur Çin kültürüne ve Singapur Mandarin Çincesinin özgünlüğüne odaklanılıyor. ↩

11. Culturepaedia, "The Speak Mandarin Campaign", a.g.e.: Çin kökenli Primary One öğrencileri arasında evde ağırlıklı olarak Mandarin Çincesi konuşanlar %26'dan (1980) %69'a (1989) yükseldi; ağırlıklı olarak lehçe konuşan ailelerden gelenler %64'ten %7'ye düştü. ↩
12. Wikipedia, "Speak Mandarin Campaign" (erişim tarihi: Kasım 2026), Çinli yerleşik nüfusun ev dilleri tablosu: Mandarin dışındaki çeşitler %97 (1957), %76,2 (1980), %46,2 (1990), %19,2 (2010). ↩
13. Singapur İstatistik Dairesi, Census of Population 2020, evde en sık konuşulan dile ve yaş grubuna göre 5 yaş ve üzeri yerleşik Çinli nüfus, data.gov.sg, veri seti d_68860ef451f948e62754a830b6ae5024 (erişim tarihi: Kasım 2026): toplam 2.658.378; İngilizce 1.266.460 (%47,6); Mandarin Çincesi 1.069.450 (%40,2); Çince lehçeler 312.671 (%11,8); lehçeler, 60 yaş ve üzerindekilerde %31,6, 5 ile 34 yaş arasındakilerde %1,4 (yaş sütunlarından yapılan kendi hesaplamamız); 2010'da Mandarin Çincesi için %47,7: Culturepaedia, "Mandarin in Singapore" (erişim tarihi: Kasım 2026); 2010'da İngilizce için %32,6 ve lehçeler için %19,2: Wikipedia, "Languages of Singapore" (erişim tarihi: Kasım 2026). Wikipedia'nın "Speak Mandarin Campaign" maddesindeki tablo, 2020 için tüm sakinlere ait %48,3 ve %29,9 rakamlarını Çinli sakinler olarak etiketlenmiş bir sütunda veriyor. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.